

DISPOSICIONS

DEPARTAMENT DE LA PRESIDÈNCIA

LLEI 4/2019, del 24 de juliol, de modificació de la Llei 13/2006, de prestacions socials de caràcter econòmic.

El president de la Generalitat de Catalunya

Sia notori a tots els ciutadans que el Parlament de Catalunya ha aprovat i jo, d'acord amb el que estableix l'article 65 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, promulgo la següent

LLEI

Preàmbul

La protecció de l'Administració catalana que reben els infants i joves tutelats té data de caducitat. Quan els joves que han estat tutelats per l'Administració a causa de llur situació familiar assoleixen la majoria d'edat, de sobte es troben totalment desprotegits.

El Govern i el Parlament de Catalunya, conscients de la situació d'extrema vulnerabilitat del jovent extutelat, durant els darrers anys ha regulat sobre aquest assumpte.

La Llei 13/2006, del 27 de juliol, de prestacions socials de caràcter econòmic, crea una prestació de dret subjectiu, de caràcter temporal, equivalent a l'indicador de renda de suficiència de Catalunya (IRSC), per a atendre situacions de necessitat dels joves que han estat tutelats per l'Administració. Aquesta prestació s'aplica dels divuit als vint-i-un anys, i es reconeix amb excepcions als nois i noies que han estat tutelats durant un període de, com a mínim, tres anys, que segueixen un programa d'inserció i que viuen de manera autònoma fora del nucli familiar amb un màxim d'ingressos.

L'article 152 de la Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, regula el suport posterior a l'emancipació o a la majoria d'edat i estableix que l'organisme competent –en aquest cas, la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA)– ha de facilitar l'orientació, la formació i el suport necessaris als joves extutelats que en arribar a la majoria d'edat, l'emancipació o l'habilitació d'edat ho sol·liciten, sempre que compleixin els requisits establerts pels programes d'autonomia personal.

La prestació, doncs, anava dirigida només a joves amb un temps de tutela superior als tres anys. Però la Llei 2/2014, del 27 de gener, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic, va obrir la possibilitat que poguessin ésser perceptors de la prestació, per un període de tres mesos, els joves que, tot i estar tutelats en arribar a la majoria d'edat, no complissin el requisit d'haver estat tutelats tres anys o més.

Posteriorment, la Llei 3/2015, de l'11 de març, de mesures fiscals, financeres i administratives, va allargar el període de la prestació per a aquests joves, que va passar de tres mesos a sis mesos, i al maig del 2015 es va començar a fer efectiva.

L'Àrea de Suport als Joves Extutelats gestiona la prestació i acompanya el suport econòmic amb programes específics per a ajudar els joves extutelats en el procés d'emancipació. Aquest suport es concreta amb diferents programes d'habitatge, d'inserció sociolaboral, d'acompanyament jurídic i de suport psicològic.

D'altra banda, la normativa sobre la renda mínima d'inserció establia que el jovent extutelat podia tenir accés a aquesta renda mínima a partir dels divuit anys, si es quedava sense cap mena d'ingrés. Però en els darrers anys hi ha hagut canvis evidents en el país que han convertit l'emancipació en un objectiu cada vegada més difícil d'assolir per a tot el jovent, també per als joves extutelats: l'eventualitat i precarietat del mercat de treball, l'increment del preu de l'habitatge i l'encariment de l'accés als estudis fan que sigui molt difícil que una persona de divuit anys pugui sortir-se'n per si sola.

Paral·lelament, el col·lectiu de joves extutelats també ha patit dos canvis clars que s'han sumat a aquestes

CVE-DOGC-A-19206008-2019

dificultats generals. Per una banda, hi ha més població jove tutelada durant menys de tres anys pel sistema de protecció a la infància a Catalunya que, quan compleix divuit anys, queda al carrer o amb un ajut de sis mesos com a màxim, i amb processos d'inserció laboral o amb estudis a mig cursar. Per una altra banda, la renda mínima d'inserció ha quedat eliminada a partir de l'entrada en vigor de la Llei 14/2017, del 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania, sense que la dita llei reguli el manteniment de l'excepció que es feia amb la renda mínima d'inserció per a permetre accedir a aquest tipus de garantia d'ingressos mínims al jove extutelat, des dels divuit anys, si quedava sense cap tipus d'ingrés.

Els joves extutelats estan en una situació d'una vulnerabilitat especial, ja que generalment no disposen de suport familiar ni de recursos en el procés de transició a la vida adulta. Per això és un col·lectiu amb un alt risc d'exclusió social i econòmica, tal com han destacat diferents estudis tant a Catalunya com en l'àmbit europeu.

Aquesta llei de modificació, doncs, es planteja amb la voluntat d'adaptar el marc legal que regula la prestació per als joves extutelats i per a mantenir la voluntat de les institucions catalanes d'oferir aquest suport especial i específic a aquest col·lectiu, i de fer-ho amb vies adaptades a les noves realitats.

Article únic. Modificació de l'article 19 de la Llei 13/2006

Es modifica l'article 19 de la Llei 13/2006, del 27 de juliol, de prestacions socials de caràcter econòmic, que resta redactat de la manera següent:

«Article 19. Prestació per a joves extutelats

»1. Es crea una prestació de dret subjectiu, de caràcter temporal, per a atendre situacions de necessitat dels joves que han estat tutelats per l'organisme públic competent en matèria de protecció de menors de la Generalitat. Aquesta prestació és aplicable als joves extutelats des dels divuit anys i fins que en compleixin vint-i-tres.

»2. Quan els joves extutelats fan vint-i-un anys, abans de prorrogar-los la prestació, l'òrgan públic competent de la Generalitat ha de fer una avaluació individualitzada sobre llur evolució en els tres anys anteriors per a garantir que es compleixen els objectius establerts pel programa d'inserció que segueixen i la resta de requisits necessaris per a tenir dret a la prestació, fixats per l'apartat 3.

»3. Tenen dret a ésser beneficiaris de la prestació regulada per aquest article els joves que compleixen, de manera cumulativa, els requisits següents:

»a) Trobar-se sota tutela de l'organisme competent en matèria de protecció a la infància.

»b) Haver estat sota la tutela a què fa referència la lletra a durant un any com a mínim.

»c) Seguir el programa d'inserció establert per l'òrgan competent i vinculat a uns objectius específics.

»d) Viure d'una manera autònoma i fora del nucli familiar.

»e) No disposar d'uns ingressos iguals o superiors a una vegada i mitja l'indicador de renda de suficiència.

»4. Els programes d'inserció han d'ésser actualitzats anualment i incloure els recursos específics necessaris per a assegurar un projecte d'emancipació dels joves extutelats, la valoració professionalitzada del seguiment que en fan els joves i la comunicació a l'Administració competent de qualsevol canvi en els requisits de la prestació.

»5. Els joves extutelats beneficiaris de la prestació que regula aquest article que segueixen programes de formació reglada postobligatòria poden sol·licitar una prorroga de la prestació econòmica i continuar essent beneficiaris del programa d'autonomia personal que tinguin establert fins que hagin acabat els estudis acadèmics en curs, i en tot cas, com a màxim, fins als vint-i-tres anys, inclosos.

»6. Els joves que compleixen tots els requisits establerts pels apartats 1 i 3, excepte el d'haver estat tutelats durant un període d'un any com a mínim, tenen dret a la prestació temporal limitada a una durada de dotze mesos. Els joves extutelats que, complint la resta de requisits, hagin deixat d'ésser tutelats en l'any immediatament anterior a l'assoliment de la majoria d'edat, si se n'ha constatat la situació de vulnerabilitat i exclusió social com a resultat de llur retorn al nucli d'origen, poden, excepcionalment, accedir als programes d'autonomia personal i, per tant, tenir dret a la prestació per a joves extutelats, amb les limitacions que escaiguin.

»7. La quantia de la prestació per a joves extutelats és l'equivalent a l'indicador de renda de suficiència i es percep en pagaments mensuals.

»8. La prestació per a joves extutelats es pot incrementar amb altres prestacions econòmiques o

CVE-DOGC-A-19206008-2019

complementar-se amb prestacions de serveis de l'Administració de la Generalitat que tinguin per finalitat la formació, la integració social i la plena inserció dels joves en el mercat de treball.

»9. Són causes d'extinció de la prestació per a joves extutelats, a més de les establertes amb caràcter general, les següents:

»a) Dur a terme una activitat laboral remunerada amb una retribució igual o superior a una vegada i mitja l'indicador de renda de suficiència.

»b) Abandonar el programa d'inserció o no seguir-ne les pautes.

»c) Complir vint-i-tres anys.

»d) Deixar de viure d'una manera autònoma i fora del nucli familiar.»

Disposicions finals

Primera. Habilitació pressupostària

Els preceptes que comporten la realització de despesa amb càrrec als pressupostos de la Generalitat produeixen efecte al partir del primer dia de l'entrada en vigor de la Llei de pressupostos corresponent a l'exercici immediatament posterior a l'entrada en vigor d'aquesta llei.

Segona. Entrada en vigor

Aquesta llei entra en vigor l'endemà d'haver estat publicada en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Per tant, ordeno que tots els ciutadans als quals sigui d'aplicació aquesta llei cooperin al seu compliment i que els tribunals i les autoritats als quals pertorqui la facin complir.

Palau de la Generalitat, 24 de juliol de 2019

Joaquim Torra i Pla

President de la Generalitat de Catalunya

(19.206.008)